

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Λονδίνο, 6 Αυγούστου 2020

Νέα στρατηγική του Ηνωμένου Βασιλείου κατά της παχυσαρκίας

Με το 63% του ενήλικου πληθυσμού να θεωρείται υπέρβαρο και τον προσδιορισμό της παχυσαρκίας ως έναν από τους παράγοντες κινδύνου για σοβαρή νόσηση, μεταξύ άλλων ασθενειών, και από COVID-19, η βρετανική κυβέρνηση ανακοίνωσε νέα στρατηγική για την καταπολέμηση της παχυσαρκίας¹, η οποία περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων:

- Τη νομοθέτηση της παύσης προώθησης τροφίμων πλούσιων σε λιπαρά, ζάχαρη και αλάτι σε φυσικά και ηλεκτρονικά καταστήματα στην Αγγλία. Θα απαγορευθούν οι προσφορές για μαζικές αγορές του τύπου 1+1 δωρεάν, όπως και η τοποθέτηση των προϊόντων της κατηγορίας σε περίοπτη θέση που ενθαρρύνει την αγορά τους (π.χ. στο τέλος των διαδρόμων ή στην αναμονή για το ταμείο).
- Την απαγόρευση της διαφήμισης τροφίμων πλούσιων σε λιπαρά, ζάχαρη και αλάτι στην τηλεόραση και στο internet πριν τις 9 το βράδυ και τη διεξαγωγή σύντομης διαβούλευσης για την πλήρη απαγόρευση της διαφήμισης της συγκεκριμένης κατηγορίας προϊόντων στο internet. Στόχος είναι ο συτονισμός της απαγόρευσης στα δύο μέσα και η έναρξη ισχύος της μέχρι το τέλος του 2022.
- Τη διεξαγωγή δημόσιας διαβούλευσης σε όλη την επικράτεια για την αξιολόγηση της σήμανσης «φωτεινού σηματοδότη» που σήμερα εφαρμόζεται σε προαιρετική βάση για συσκευασμένα τρόφιμα και ποτά (περιλαμβάνεται στην πρόσθια όψη της συσκευασίας και κωδικοποιεί τις διατροφικές πληροφορίες με τα χρώματα του φωτεινού σηματοδότη, προκειμένου ο καταναλωτής να μπορεί να κρίνει εύκολα αν ένα τρόφιμο ή ποτό έχει υψηλή, μεσαία ή χαμηλή ποσότητα λιπών, κορεσμένων λιπών, σακχάρων και αλατιού).
- Τη διεξαγωγή διαβούλευσης για την προσθήκη πληροφοριών θερμιδικής αξίας στην ετικέτα των αλκοολούχων ποτών.

Η μεθοδολογία χαρακτηρισμού της διατροφικής αξίας των τροφίμων (UK Nutrient Profiling Model NPM) διαμορφώθηκε το 2004/5 από τη Ρυθμιστική Αρχή Τροφίμων, προκειμένου η Αρχή Επικοινωνιών να επιβάλλει περιορισμούς στη διαφήμιση λιγότερο υγιεινών τροφίμων και ποτών κατά τη διάρκεια παιδικών τηλεοπτικών προγραμμάτων. Σε γενικές γραμμές, πρόκειται για σύστημα βαθμολόγησης τροφίμων και ποτών με βάση τη θερμιδική τους αξία και την περιεκτικότητα σε λίπη, κορεσμένα λίπη, σάκχαρα και αλάτι (επιμέρους βαθμολογίες που αθροίζονται στο βαθμό Α), όπως και την περιεκτικότητα σε φρούτα, λαχανικά, καρπούς, φυτικές ίνες και πρωτεΐνη (επιμέρους βαθμολογίες που αθροίζονται στο βαθμό Β). Ο τελικός βαθμός του τροφίμου ή ποτού υπολογίζεται ως η διαφορά των δύο, Α-Β. Ένα τρόφιμο χαρακτηρίζεται ως «λιγότερο υγιεινό» όταν ο τελικός του βαθμός είναι 4 ή περισσότερο, ενώ ένα ποτό, όταν είναι 1 ή περισσότερο. Σημειώνεται ότι η βαθμολογία της πρωτεΐνης

¹ <https://www.gov.uk/government/publications/tackling-obesity-government-strategy/tackling-obesity-empowering-adults-and-children-to-live-healthier-lives>

δεν συμμετέχει στον τελικό βαθμό, όταν το τρόφιμο έχει βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο με 11 στο A, αλλά μικρότερο από 5 στην περιεκτικότητα σε φρούτα, λαχανικά, καρπούς και φυτικές ίνες. Βρίσκεται σε εξέλιξη διαβούλευση για την αναθεώρηση της μεθοδολογίας NPM, ωστόσο είναι αυτή που χρησιμοποιήθηκε ως βάση χαρακτηρισμού των τροφίμων και ποτών ως «πλούσια σε λιπαρά, ζάχαρη και αλάτι», στη διαβούλευση του Μαρτίου 2019 σχετικά με την απαγόρευση της διαφήμισής τους σε τηλεόραση και internet.

Με βάση την NPM, τρόφιμα ελληνικού εξαγωγικού ενδιαφέροντος όπως το πλήρες γιαούρτι, τα τυριά, ακόμα και το ελαιόλαδο, θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν ως «λιγότερο υγιεινά» και να εμπέσουν στο πεδίο εφαρμογής της νέας βρετανικής στρατηγικής κατά της παχυσαρκίας. Σύμφωνα δε με πληροφορίες από τον εγχώριο κλαδικό τύπο, μπισκότα και όλων των ειδών τα ζαχαρώδη, ακόμα και αυτά με λιγότερη ζάχαρη και χαμηλά λιπαρά, παγωτά, δημητριακά με μέλι, αποξηραμένους καρπούς και φρούτα και ποτά περιεκτικότητας σε ζάχαρη που υπερβαίνει το 4,5%, θα είναι μεταξύ των προϊόντων για τα οποία θα ισχύσουν οι απαγορεύσεις.

Η πληττόμενη εγχώρια βιομηχανία επισημαίνει ότι η εφαρμογή των νέων κανόνων θα οδηγήσει σε περιορισμό των πωλήσεων, ενώ ενδέχεται να αυξήσει το κόστος παραγωγής, σε περίπτωση που αποφασισθούν νέες απαιτήσεις σήμανσης των προϊόντων.

Εξάλλου, δεν αποκλείεται και η επιβολή φόρου σε τρόφιμα πλούσια σε λιπαρά, ζάχαρη και αλάτι, κατά το πρότυπο του αντίστοιχου φόρου που εισήχθη το 2018 για τα ποτά με υψηλή περιεκτικότητα ζάχαρης. Η πολιτική αυτή θεωρείται ιδιαίτερα επιτυχημένη, καθώς προκειμένου να αποφύγει την επιβάρυνση, η βιομηχανία ποτών περιόρισε τη χρήση ζάχαρης κατά 45 χιλιάδες τόνους το χρόνο. Τις σχετικές προτάσεις προς την κυβέρνηση επεξεργάζεται η επιτροπή διαμόρφωσης της Εθνικής Στρατηγικής Τροφίμων, η αναφορά της οποίας αναμένεται προσεχώς.